№ 126. Sestdeen, 5. nowembrî. 1911.

Makfâ,
Jelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
par pastu peesuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Ar ahrsemem:
par gadu . . . 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 2 „ 80 „
par 1/4 gadu . 1 „ 50 „
par 1 mehn. . — „ 60 „

Numurs maksâ 3 kap.

Pasta kaste № 17.

Jsnahk 3 reises nedelâ: otrdeenâ, zeturtdeenâ un sestdeenâ,
ismemot swehtku deenas.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Skribweru ielâ № 35.

90. gada-gahjums.

Sludinajumi maksâ:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpuse 20 kap.

Rakstieet pa latwiski. Mehs atwehram Rakstieet pa latwiski.

Berlinê pee muhsu plaschakâs pretschu noliktawas nodalu preeksch Kreewijas Kam wajadsigi: schujama maschina, welosipeds, motoziklete, automobils, rakstama maschina, gramofons, musikas instruments, fotografa aparats, kinematografs, operu glahze u. t. t., tas lai nekawedamees peesuhta mums sawu adresi (uz walejas wehst. par 4 kap.) un mehs winam ruhlin peesuhtisim bes maksas muhsu bagatigi ilustreto katalogu latweeschu waloda ar zenam kuras eskaitita muita un peesuhtischana pa pastu jeb dselzeku.

Adrese: Въ Германію. Deutscher Export u. Import (G. m. b. H.) Berlin 68, Ritterstrasse 50,

Walsts dome.

1. nowembra sehdê presidê knass Wolkonskis. Uz deenas kahrtibas stahw presidijas wehleschana. — Darba gruppa un sozialdemokrati isskaidro, ka wini pehz agrako gadu paraschas pee wehleschanam nepeedalas, tadehk newehlotees usnemtees nekahdu atbildibu par treschâs domes darbibu. — Kadetu wahrdâ Nekrasows isskaidro, ka kadeti ar saschutumu isturotees pret semâm, parastâm eerascham, kahdas domê eeweesuschâs. Lamaschanos wajogot peenahzigi sodit. Preekschsehdetajeem newajagot peelaist, ka no domes tribinas teek apwainotas atsewischkas priwatpersonas. Tâ ka tas neteekot darits, tad kadeti demonstreschot pee presidijas wehleschanâm ar to, ka balsoschot pret usstahditeem kandidateem. — Wjasigins (labais) aisrahda, ka beeschi atkahrtojotees pahrmetumi pret labajeem, ka tee pahrkahpjot labas eerascha. Bet kreisee labo apwainoschanâ isturotees beeschi wehl prastaki. Tas esot noschehlojami un atleekotees tikai wehletees, kaut domes pehdejâ darbibas gadâ notiktu schaî sinâ laboschanâs. — Teek nodotas sihmites kandidatu usstahdischanai uz presidenta amatu. Rodsjanko dabun 218 sihmites, pee tam 62 tukschas. Winsch isskaidro, ka esot ar meeru, lai par winu balso. Ar bumbinam balsojot Rodsjanko dabun 233 par un 91 pret. (Trokschnaina plaukschkinaschana zentrâ un pa labi). Rodsjanko stahjas presidenta tribinâ un greeschas pee domes ar schahdu usrunu:

„Domneeku kungi! Atkaujat man issazit jums manu dsiku pateizibu par ustizibu, kahdu man parahdijuschi, atkal mani aizinadami augstajâ un atbildigajâ domes presidenta amatâ! Domneeku kungi! Esmu dsiki pahrleezinats, ka eewehleschana schaî amatâ usleek presidentam netikai teesibas, bet ari gruhtus peenahkumus, par wisâm leetam — sargat sehdês domes godu un zeenibu. Man jagreeschas pee Jums ar padewigu luhgumu, schaî sinâ mani peebalstit un man atweeglinat gruhto peenahkumu. Mehrka sasneegschana atkarajas kelâ mehrâ taisni no schahdeem kopejeem puhlineem. Wehl wairak: bes wineem presidenta wara israhdas par besspehzigu. Domneeku kungi, atkaujeet man isteikt zeescho pahrleezibu, ka juhs muhsu darbibas pehdejâ gadâ leeliski swarigo likumdoschanas darbu par labu un slawu muhsu dahrgajai tehwijai sekmigi nowedeseet lihds laimigajam galam. Sanemeet, domneeku kungi, manas augstzeenibas apleezinajumu!" (Jlga plaukschkinaschana zentrâ un pa labi.) — Usstahdot kandidatus uz wizepresidenta amatu, knass Wolkonskis dabun 279 sihmites un Kapustins 217. Wisi pahrejee kandidati dabun katrs masak par 10. Balotejot ar bumbinam, knass Wolkonskis teek eewehlets ar 269 pret 29 balsim. (Trokschnaina plaukschkinaschana zentrâ, pa labi un pee weenas dakas kadeteem). Kapustins dabun 205 bumbinas pret 93. Par pirmo wizepresidentu tâ tad eewehlets knass Wolkonskis. — Par sekretara palihgu nahk Mitkajews. — Nahkoschâ sehde otrdeen.

Kâ sozialdemokrati gahja zihnâ par strahdneekeem.

Man preekschâ ir wehstule, ko rakstijis kahds uz 15 gadeem katorgâ noteesats jauneklis. Buhdams jauns un nepeedsihwojis, winsch kahwees aisrautees, peedalijees pee rewoluzijas un tagad iszeesch sawu sodu, ruhgti noschehlodams sawu maldischanos. Schinî wehstulê winsch atstahsta daschus sawus peeredsejumus starp sozialdemokrateem, kuri koti labi raksturo schos kungus, kapehz domaju, nebuhs leeki winus sche ihsumâ atstahstit.

Kad 1905. g. Latwijas sozialdemokratijas Zentralâ Komiteja isdewa wisu fabriku strahdneekeem pawehli, mest preeksch eerotschu pirkschanas naudu, tad „Prowodnika" fabrikas strahdneeki sameta 3200 rub., kurus panehma no Zentralâs Komitejas uz to pilnwarotais winas ustizibas wihrs „Karlits" (ihstâ wahrdâ K. Mizits). Sanehmis naudu schis sellis pahris deenâs no panihkuscha un noplukuscha iswehrtâs par tahdu kungu, ka jadomâ. Lihds ar to winsch nosuda. Pehz tam 1907. g. man winu gadijâs sastapt Rigas Zentralzeetuma slimnizâ, kur winsch waksirdigi stahstija, ka no strahdneeku samestâs naudas winsch schinî ihsajâ laikâ pratis islaist 18,000 rub. Eeminejos ari par to naudu, ko M. bij sanehmis no „Prowodnika" strahdneekeem. Uz to winsch atbildeja, ka ar to isgahjis plahni. Tanî paschâ wakarâ kahdâ Rigas weesnizâ sastapees ar diwâm „skaistulem". Sahkuschi usdsihwot. Winas starp zitu nehmuschâs winam preekschâ kailas dejot, ja tikai maksajot katrai pa 100 rbl. par to. M. bijis ar meeru. Pehz tam wehl saki usdsihwojuschi un kad M. bijis pilnâ un eesnaudees, „skaistules" tam nosaguschas maku ar pahri par 800 rbl. Atlikusi nauda aisgahjusi tahdu pat zeku. Tâ winsch dsihwojis weenmehr saki, lihds wadsis luhsis un tagad tam wairak neka no wisa ta neesot, kâ sihda krekls mugurâ un — kroniskas weneriskas slimibas.

1906. g. pa Rigas tramwajneeku streika laiku Zentralâ Komiteja usdewa fabriku (strahdneekeem un strahdneezem seedot naudu streikojoscho tramwajneeku pabalstischanai. Toreis „Prowodnika" strahdneeki sameta 4800 rbl., jo bij noteikts, ka masak par rubli neweens nedrihkst dot — daudseem bij jadod wehl wairak. Naudu panehma schis fabrikas sozialdemokratisko strahdneeku grupas preekschstahwis Sichmanis, bet streikojoschee tramwajneeki no tâs nedabuja ne grascha. Kur wina palika, to katrs sapratis. Wehlak issinaju, ka S. atrodas Anglijâ un rakstiju tam wehstuli, kur nauda palikusi. Winsch atbildeja, ka pehz naudas sanemschanas apstahkli to speeduschi behgt un tapehz tas sawahkto naudu paturejis preeksch zeka. Nu, waj naw brangi!

Rigas maisneeku starpâ agrak bij plaschi pasihstams kahds slinkis un paklihdis zilweks wahrdâ „Benfelds". Waj tas wina ihsts wahrds, to nesinu. Sinu tikai to, ka winsch peedereja pee partijas ustizibas wihreem. Kad 1905. gada wasarâ Rigâ iszehlâs wispahrejs streiks, tad scho kungu Zentralâ Komiteja suhtija uz Strasdumuischas un Juglas apkahrtnes fabrikam kâ „oratoru". Sewischki plaschi winsch sche rihkojâs pa Strasdu muischas manufakturas, Feika un Kraga papiru fabrikam, runadams un naudu wahkdams. Nopluskajees tas sche atnahza, bet zaur strahdneeku grascheem drihs ween tapa par jo leelu kungu. Bet tam winsch usbahsâs fabriku strahdneezem ar netiklibas noluhkeem un kuras tam nepadewâs, tâs issludinaja par speegeem un lika boikotet. To dabuja 25. jul. 1905. g. peedsihwot diwas latweeschu jaunawas, Strasdumuischas manufakturas fabrikas strahdneezes M. un B. jaunkundses.

Pasparhne.

Zitkahrt un tagad.

Skolotaja J. S.

(Beigas.)

Zitkahrt pirmo maiju swineja, kâ ihsto pawasara deenu, ar leelâm gawilem un „eemeschanu", tagad daschus ta swinetajus nem nereti ais krahga.

Kad zitkahrt smalkâ weesnizâ eemaldijâs kahds semneeks, weesnizneeks sarauza degunu un raustija nahsis, jo smirdot istaba, tagad tanîs kelneri lez semneekam apkahrt, lai tam pakalpotu.

Zitkahrt notureja muischneeki retumis balles, tagad ballejâs katru swehtdeenu gandrihs katrâs mahjâs puischi un meitas, ganu sehni un ganu meitenes uz tâ sauzamajâm „puischu ballem" zik tik useet; bes tam katrs pagasts isbrauz pa wasaru wairak reis „sakumos", kur ari paloschnâ un paslehpjâs no lauschu azim daschi kruhmu zeru beesumos. Ja, sirsnin, ko wehl wehlees?!

Zitkahrt ladoja, selta kehdês nokahruschâs, ar mirdsoscheem gredseneem pirkstos muischneeku „freilenes" pa alejam, bulwareem, dahrseem un balles sahlem, tagad pat gandrihs katra kehkscha pehz jaunakâs modes uszirtusês, ar gredseneem pirkstos un ar kehdem ap kaklu, laweerê pilsehtâs swehtdeenu pehzpusdeenâs par atklahtâm weetam un uz dantschu grihdam, kâ tschihksi un tschaksi.

Zitkahrt nabaga wihrs istika pat bes skrodera, tagad ir drehbju agasinas pahrpilditas ar „gatawo drehbju" preeksch katra.

Zitkahrt mehdsa no darbeem atdusetees „atlaischot kaulus", tagad atdusa noteek, kerotees pee baudam un atkal pee baudâm — pee putojoscheem kauseem, pee kahrtim, teatros ejot un t. t.

Zitkahrt mahksias dseedataji dseedaja preekschâ tikai bagatneekeem, tagad scho mahksleneeku preekschnesumus usnem gramofons un usdseed preekschâ plihtnizâ wispehdejam dsehrajam, kuram knapi kapeika pee dwehseles, un winam par scho mahksias baudu naw ne koka wehrdina jamaksâ.

Zitkahrt jauneklim bija janogaida uz to, kamehr tam tehws atwehleja pa druskai eepihpot, tagad gandrihs katram pugelim, kursch waj nu ganos uz zina gala waj skolâ uz skolas sola plehsch bikses, ir saws papiros sobos nereti ar pahrak weselibu weizinoschajâm tschaulitem pehz jaunakâ sasona un Lurbu Petera isgudrojuma, no kura suhz, kâ telsch no pupa, tâ ka pakausis ween kuhp.

Zitkahrt gahja wiss dsihwê pamasam, kâ teiz: „lehnam par tiltu", uz preekschu, schim brihscham eet wiss it kâ ar twaika un elektribas spehku, tapehz ir ari jo beeschi ween sastopami jau 20 gadus wezi sirmgalwji, ar krunkam uz peeres un pat plikpauri ar wiswisadâm modes slimibam un wezuma sihmem.

Zitkahrt mahte bija waldineeze mahjâ, tagad mehds peeaugusi meita (ja, pat ari masee knauschli) buht par noteizeju. Mahte, teiksim, bija nodomajusi noeet pee kaimineenes, bet tai ir japaleek mahjâ, jo meitas jaunkundsite ir apsolijusês eerastees pee draudsenes uz dejas wakaru.

Zitkahrt wezee pawehleja un jaunee tureja pasemibu par gresnumu, tagad ne reti danzo wezee pehz jauno swilpes, jo pehz rihkstes waj zita soda lihdsekla kertees behrnu wehleschanâs arween neispildot, tas tak schimbrihscham nepeederas; sawilkt groschus zeetaki, tas jau buhtu par wezaku mulkibu uskatams. Ja, schimbrihscham jaunee un gahjeji notrumpo wezos un sawus maises dewejus ar sawu trumpduhsi, t. i. — ar leelo muti un pahrleezinaschanu; pasemiba ir wezmodes buhschana.

Zitkahrt turejâs pehz teem raksteem un bijâs no grehka un kauna, schimbrihscham wisi kriht zekos tikai preeksch diwâm deewibam: t. i. preeksch baudâm un preeksch tâs mihlâs naudinas, tâm wisu upuredami, kas ween teem ir, ja tâ war isteiktees, swehts un no „dabas" dots; jo tee raksti, luhk, esot nowezojuschees, nesaskanot ar tâm jaunakajâm dabas sinibam, tâ ka daschs skolotajs ir pawisam leelâs sprukâs, nesinadams, kâ mahzit, ko zelt teem behrnineem preekschâ, jo Needra esot saplahpajis leelu „bleki". Grehka pehz jaunlaiku pehtijumeem nemas naw; tas wahrds ir strihkets lihds ar wiseem raksteem, un kauns ir blakus leeta. Taisniba, ja tikai kahdam ir pilns maks, preeksch ta wiseem ir zepures no galwas nost, kaut ari maks buhtu nes' ar kahdeem lihdsekleem peepildits. Tagad tikai atsihst weenu weenigu sawadu galweno un jauno bausli: Tew buhs sawus zekus pret to seltu lozit un pret schis pasaules baudâm.

Zitkahrt sehrojâs pehz mihleem aisgahjuscheem ar sirdi, tagad sehrojas ar sehru krepi ap zepuri un ap rokas peeburkni un ar garo sehru schkidrautu, bet preezajas ar sirdi par testamentes treknumu, par dsihwibas apdroschinaschanas sumas eeguhschanu, waj par zitu kahdu labumu, kad, peem., zaur aisgahjuschâ nahwi ir brihwas rokas uz turpmako dsihwi preekos un lihgsmibâ un nepatihkamais schkehrslis ir no kakla nost, ka war dsihwot brihwi ar to, ar kuru bija agraki slepeni sakari, kuru wajadsibas kritiskâ brihdî paslehpa skapî waj zitur (pehz notikuma Wentspilî).

Zitkahrt sastapâm wezlaiku wahrdus pee tauteescheem un tauteetem un tikai katrai personai pa weenam, kâ: Jahnus, Mikelus, Brentschus, Mahrtinus, Jurus, Krischjahnus, Andschus, Babas, Katrinas, Mades, tagad mahtes isokschkerê wisus kalendarus, tanîs pehz wahrdeem mekledamas, lai waretu sawus mihlukus apdahwinat ar 3—4 wahrdeem — ar Alfredeem, Eischeneem, Artureem, Rudolfeem, Roberteem, Schaneem, Elwiram, Weronikam, Lauram, Almam, Auroram, Alidem, Pirlihsem u. t. t., ka mahzitajam gandrihs pagurst roka, ja tas

Zrekordus

1) peeprasijums 2) augstakais labums 3) popularitate

eeguwuschi papirosi „Riga"

Jhsti tikai no A. S. Maikapara fabrikas Rigâ.

Pirmo weetu eenem

Libgo, Nowost, Riga.

Pirms Juhs tschaulites

eepehrzeet, pahrleezinajatees paschi par muhsu tschaulischu labumu, kuras katrâ sinâ

eenem pirmo weetu!

Ed. Jaunsems & Ko., Rigâ.

Noliktawa: Alekfandera eelâ Nr 40. Fabrika: Romanowa eelâ Nr. 28|30.

Kâ jau teizu, wisas fabrikas toreis streikoja. Strahdaja weenigi tikai Glowera kimikaliju fabrika us Peterburgas schosejas. Minetam B. nu no Z.-K. bij usdots ari to apturet. Winsch sapulzinaja apkahrtejo fabriku streikotajus un tad wisi rewoluzionaras dseesmas dseedot un sarkanu lupatu wizinot dewâs us mineto fabriku. Bet sche preekschâ bij issaukti kasaki. Isnahza sadursme un tâs isnahkums bij 1 noschauts un 15 gruhti eewainoti. Beidsot wisa schi behdigâ notikuma waronis B. bij pats nodewis dsehrumâ sawus beedrus polizijai, nodsihwojis no strahdneekeem sawahkto naudu, usdewis polizijai „Zihnas" drukatawu un kahdu konspiratiwu dsihwokli Lauka eelâ № 2. Ar to tad ari beidsâs wina warona darbi.

1907. g. 24. maijâ Tscheekurkalna (Rigâ) sozialdem. grupa notureja masas sapulzi, kurâ wahza lihdsekkus, ar ko pabalstit streikojoschus strahdneekus. Sapulzê peedalijâs Tscheekurkalna un Juglas apkahrtnes fabriku strahdneeki un strahdneezes un sameta 339 rbl., kurus sanehma diwi runataji, kas bij suhtiti no Zentralâs Komitejas. Pehz beigtas sapulzes tee bij us Rigu atpakal ejot eegahjuschi restoranâ „Willa Nowa" us Peterburgas schosejas, lai tur ustaisitu duhschu. Dsehruschi un lihgsmojuschees ar „brihwâs mihles" meitam. Beidsot wehl issaukuschi tahdas pa telefonu no Rigas, no kahda atklahta nama. Schi silâ un salâ usdsihwe beidsot uskritusi polizijai un ta winus abus apzeetinajusi, bet tad no 339 rbl. wairs bijuschas tikai daschas kapeikas.

Tâ, luhk, strahdneeki, sozialdemokrati ir „zihnijuschees" un wehl schodeen „zihnas" juhsu labâ. —ms.

No ahrsemem.

Kreewijas un Japanas rihziba Kiuâ.

Pehz Kinas juku iszelschanâs ahrsemju presê parahdijâs sina, ka Kreewija un Japana gribot isdalit Mandschuriju un peeweenot saweem peederumeem, proti Japana panemschot Mandschurijas deenwidus, bet Kreewija seemelu daku. „Now. Wremja" pehz tam wisas schahdas baumas par Mandschurijas anekfiju isskaidroja par nedibinatâm. „Tag" lihdsstrahdneeks Proforows kahdâ rakstâ plaschaki apskata Japanas un Kreewijas rihzibu sakarâ ar tagadejâm Kinas jukam. Japana nosuhtijusi us Koreju 10,000 wihru, kuri esot nolemti preeksch deenwidus Mandschurijas. Tâ ka Koreja jau ir peeteekoschi apsargata ar tur stahwoschâm diwâm diwisijam un bes tam atrodas tahlu no dumpja rajona, tad Japana azim redsot gatawojotees us aktiwu rihzibu Mandschurijas deenwidos. Kas atteezas us Kreewiju, tad wina aprobeschosees ar diplomatisku em soleem, lai nodroschinatu sew sinamas preekschrozibas Mongolijâ. Leeta tahda, ka starptautiskos lihgumos Mongolija senak nâw tikusi usskatita par Kinas prowinzi, bet par atsewischku, sinamâ mehrâ patstahwigu walsti, kuru pahrwaldija mongolu knasi. Lihds 1861. g. Kreewijai pee lihguma noslehgschanas Mongolijâ bijuschas darischanas ne ar Kinas ahrleetu resoru, bet ar mongolu knasu padomi. Wehlakos laikos schi kahrtiba grosita, pahrwaldibas sinâ zeeschaki saistot Mongoliju ar Kinu. Kreewija tagad gribot panahkt mongolu knasu wezo teesibu atjaunoschanu. Ja tas isdotos, tad Mongolija ar laiku nahktu sem Kreewijas eespaida.

Kina. Pehz pehdejâm sinam, rewoluzionari joprojam eeguhst jaunus peekritejus un nodroschina sawu waru daschados apwidos. Kantonâ, kâ Pet. tel. agentura sino, issludinata republika un eezelts republikas presidents. Ari Girina un Nutschschana issludinajuschas neatkaribu. Mandscharijâ issludinata autonomija. Teek minetas wehl daschas pilsehtas, kas pahrgahjuschas rewoluzionaru rokâs. No Hankawas sino, ka diwi pulki no seemelu armijas pahrgahjuschi rewoluzionaru pusê. Rewoluzijas gala isnahkums, kâ leekas, atkarajas wairs tikai no paschu rewoluzionaru rihzibas. Ja rewoluzijas wadonu starpâ notiktu schkelschanâs un daschadee apwidi, kas tagad issludinajuschi neatkaribu, sahktu sawâ starpâ apkarotees, tad waldibai rastos leelaka zeriba, tikt ar dumpja kustibu galâ.

Juanschikajs wairakkahrt luhdsis, lai waldiba winu atlaisch no ministru padomes preekschsehdetaja peenahkumeem, bet waldiba pawehlejusi winam, stahtees pee sawu peenahkumu ispildischanas un wairs nedomat par atteikschanos.

No Tokijas sino, ka japanu prese prasa eejaukschanos Kinas leetâs. „Kokumin" domâ, ka atsewischku prowintschu neatkaribas issludinaschana jau pati par sewi ir peeteekoschs eemesls, no leelwalstu puses stahtees pee Kinas isdalischanas. „Hozi Simbun" aisrahda, ka us Kinu newar skatitees kâ us ziwilisetu walsti un peemehrot tai starptautisku teesibu prinzipus. Japana tik daudz zeeschot no Kinas nemeeru turpinaschanâs, ka tai wajagot isleetot pirmo isdewibu, lai eejauktos Kinas leetâs.

No eekschsemem.

Peterburga. Senats skatijis zauri suhdsibu par gausibu un nolaidibu Maskawas teesu palatas ziwilleetu departamentâ un atradis, ka nolaidibas tur sahkuschâs jau sen atpakal. Ministrija gan schad, tad to darijusi, lai to nowehrstu, bet bes panahkumeem. Tagad senats nolehmis schai leetâ isdarit stingru ismekleschanu un wainigos saukt pee atbildibas.

— Sepenpadomneeka A. M. Arnoldi paschslepkawiba. 31. okt. Peterburgâ nogalinajees galwenâs intendanturas waldes pahrtikas nodalas bijuschais preekschneeks A. Arnoldi, 62 gadus wezs. Gadus 9 atpakal winsch atstahjis deenestu un apmetees us Glinkas eelas Nr. 1. Diwi gadi atpakal nomirusi wina seewa un pehz tam winsch tapis sewischki gruhtsirdigs. Notikuma deenâ winsch pawehlu pahrnahzis mahjâs un drihs dewees pee meera. Paschnahwiba useeta tikai otrâ deenâ, kad apkalpotajeem islizees aisdomigi, kapehz kungs tik ilgi paleek gulamistabâ. Kad eegahjuschi tur, tad winu atraduschi jau sastinguschu, ar rewolweri labâ rokâ un bruhzi labajos deninos. Par notikumu sinoja polizijai. No atstahtâm wehstulem esot redsams, ka winsch nogalinajees aiz pahrleezigâm skumjam pehz sawas nelaikes seewas.

Maskawa. Miljonara paschnahwibas mehginajums. „Apollo" nama telpâs, atsewischkâ kabinetâ, pasihstamais Maskawas miljonars N. Stachejews isdarijis paschslepkawibas mehginajumu, eeschaudams sew lobi sahnos. Uz galda atrastas 5 sihmites, adresetas wina peederigeem. Kas winâs rakstits, naw wehl sinams, kapehz ari naw sinams, kas rehnâ maka ihpaschneeku peespeedis isdarit paschnahwibas mehginajumu. Wina stahwoklis gruhts un esot maz zeribas us ta iswesekoschanos.

— Sche, kâ „Birsch. Wed." raksta, sanemta sina par wisa bada zeeteju skaitu Kreewijâ. Kasanas gubernâ tahdu esot 22,000, Samaras 30,000, Orenburgas — 150,000, Ufas — 10,000, Tobolas — 5000, Turgajas apgabalâ — 25,000 zilweku.

— Adwokats nosadsis 100,000 rublus. Schinis deenâs Maskawâ apzeetinats kahds no tureenes swehrinatu adwokatu palihgeem, kursch kopâ ar kahdu seeweeti nosagusschi 100,000 rbl. Kâ un kur isdarita sahdsiba, par to „Utro Rossiji", kura sneedz scho sinu, neko tuwak nemin. Schis notikums esot sazehlis leelu trokšni un, zik esot paredsams, wina ismekleschana zelschot gaismâ wehl daudz ko interesantu.

Widseme.

Riga. Rigas politechnika. Pehz tizibam studenti politechnikâ sadalas schahdi: lutertizigu — (1000 t. i. 60%), pareistizigu 350 (20%), katolu 200 (10%), ebreju 164 (9%), pahrejo tautibu, peemehram kaukaseeschu un t. t. ir tikai 2%. No sazitâ redsams, ka luterani eenem politechnikâ pirmo weetu. Eewehrojams ari tas, ka pareistizigo studentu skaits ar katru gadu wairojas. Wehl pahris gadus atpakal pareistizigo studentu skaits bij tikai 12%.

— Aisleegts skolâs leetot no sewischkas komitejas pee Rigas mahzibas apgabala A. Jessena grahmatu „Kulturas wehsture", kura isnahkusi 1906. gada un kuru isdewis D. Seltinsch. Grahmatâ, kâ „R. Misl" sino, esot tendenziosas domas par religiju, gimeni un waldibu.

— Pasta kastischu skaitu pilsehtâ drihsumâ pawairoschot wehl par kahdâm 50.

— Skroderu streiks Rigâ usskatams par isbeigtu. Wisâs leelakâs un widejâs weetejâs skroderu darbnizâs darbi usnemti un pahrpratumi ar darba dewejeem usskatami par nokahrtoteem. Ja ari sche waj tur kahdâ masakâ darbnizâ kurâ strahdâ ar 2—3 zilwekeem, iszelâs domu starpiba algas jautajumâ, tad wina teek drihs atkal nokahrtota, tâ ka par streiku winâs newar buht ne runa. Algas jautajumi nokahrtojami tagad ari tapehz weeglaki, ka no Baltijas apkahrtnes pilsehtam Rigâ sabraukuschi daudzi drehbneeki meklet darbu, bet klusâs sesonas dehl winu tagad atrast naw wairs tik weegli, kâ wasarâ: —pl.

— Darba usnemschana. Rigas drahschu industrijâ pehz streika komitejas un strahdneeku teroristu apzeetinaschanas darbi jau usnemti wisâs nodalâs pilnâ apmehrâ un netrauzeti

---

wezs sirmgalwis, tos basnizas grahmatâs eerakstot un tee tam gandrihs sajuhk, tos no kanzeles issauzot.

Zitkahrt sastapâm kuplu matu seltmataines, tagad ne reti saskrulletas paruhkas ar milsigâm sprogam, pee paschu mateem ar adatam peestiprinatus.

Zitkahrt ar adatam tikai schuwa un adija, tagad ar leelajam, olekti garajâm zepuru adatam dahmas isdur ne reti saweem lihdszilwekeem azis, waj eewaino zitas kermena dalas, ja schim dahmam nahk kaut zik tuwumâ, kâ to lasam laikrakstu telegramâs, un daschas pilsehtas polizijmeistars ir speests aisleegt us wisstingrako ar tahdeem bihstameem eerotscheem pee zepures rahditees zitu zilweku tuwumâ atklahtâs weetâs, peem., dselszeku wagonos un t. t.

Zitkahrt par deenu strahdaja un par nakti guleja, tagad leeli bari tahdu, kuri par naktim „strahdâ", teatrus un balles apmekledami, bet par deenu guk.

Kur ween azis metam, wisur tagad pee zilwekeem ir pretstatoschas parahdibas, neka zitkahrt.

Zitkahrt wiss gahja lehnam, tagad wiss dodas ahtrâ atihstibas gaitâ us preekschu, un scho doschanos us preekschu mehs nosauzam ar weenu wahrdu par — progresu. Schis progress nu eet, kâ newaldams ehrselis us preekschu, bet nenoleedsams nu ir, ka winsch daudzus zilwekus parauj skreedams gar semi, sem kahjam, ka tee aiseet pee sentscheem nelaikâ. Zeru, ka peetiks; lasitaji, domaju, atradis paschi, ja ween azis apkahrt pametis, wehl daudz starpibas starp „zitkahrt un tagad."

Tikai warenajâ dabâ daudz kas negrosas: peemehram, debess welwe isplata sawu plascho, silo segu pâr mums kâ agrak, tâ tagad; swaigsnes mirdz kâ agrak, tâ tagad; saulite apspihd un apgaismo tâ tagad, ka scheimreisam progresiwi gudro semi un tomehr schis wezais weenmuligais darbs tai neapnihkst; lakstigala pogâ kruhmos pa wakareem kâ zitkahrt, tâ tagad mihlejoschamees pahrscheem sawas jaukâs meldijas; un wahrna kehrz, kâ zitkahrt, tâ tagad sawu dseesmu us nelaimi; bahlais mehnesis arween, it kâ sobgaligi smaididams, luhkojas us wezo semi, un ja ween winsch gribetu, zik wisai daudz tas, ka leezineeks, waretu pastahstit teesnescheem un polizisteem par zitkahrtejeem sagleem un par tagadejeem mahksligo un wisai isweizigo blehschu nakts waroneem. Winsch, man rahdas, wisai nokaunejees par wisu to, kas winam par naktim japeeredz un japeedsihwo, no „progresiwâs" semes eedsihwneekeem, winam spihdot; — luhk, tadehk tas beeschi ween ari aisklahj sawu waigu ar mahkoneem un teiz: man to reebjas redset un dsirdet.

Ari zilwekam daudz kas tahds pat, kâ agrak. No ta laika, kamehr tas no mehrkaka par zilweku paaugstinajees, ta degums sehsch wehl arween paschâ gihmja widû, kâ kipis; tikai, ka to sinibu wihri neapgahschami peerahdijuschi, tas top samehrâ arweenu garaks, un peenem zaur progresu silganaku krahsu; jo ari zilweks pats top arweenu gudraks, par mehrkaki: tas top progresiwaks, bet mehrkaki wairs netop progresiwaki un nepahrweidojas par zilwekeem. Tee paleek, kâ bijuschi, par mehrkakeem.

Sihkumu plaukts.

Jauna damu mode.

Ahrsemês pee damam nahkusi modê biljarda spehle. Ne tikai priwatâs mahjâs, bet ari weesnizâs un kurortos wisur eerihkoti speziali semi biljarda galdi preeksch damam, kâ ari wihreeschu un seeweeschu kopspehles. Kas gan par eemeslu schai sajuhsmibai par biljarda spehli? Pee wisa wainigi... schauree swahrki! Damas atraduschas, ka biljarda spehle dod isdewibu sasprendsetajai figurai preeksch skaistâm posam un stahwokleem un . . . ar aisrauschanos nodewuschâs biljarda spehlei.

turpinas. Fabrikâ nodarbina azumirkli apmehram 650 strahdneekus un strahdneezes.

No Stukmaneem. Rigas Laukſaimneezibas Zentralbeedriba ſarihko pee Stukmanu Laukſaimn. beedribas Plawinu meeſiâ (pee Stukmanu ſtazijas) no 7. nowembra lihdſ 20. nowembrim 1911. g. ſemkopibas kurſus, agronomu E. Bauera un J. Blumberga un lopkop. instruktora J. Wihtolina wadibâ. Programa eedalita 2 dalâs: 1) ſemkopiba un augkopiba un 2) lopkopiba. Preekſchneſumus paſkaidros ar preparateem, tabelem, ſeenas un miglas bildem. Par dſihwokleem preekſch attahlak dſihwojoſcheem kurſiſteem tiks gahdats. Pilnu kurſu apmeklejuſcheem iſdos apleezibas. Peeteikſchanâs un tuwakas ſinas pee Stukmanu Laukſaimn. beedribas.

No Birſcheem. Slepkawiba. Pee Birſcheem, Zehſu aprinkî, nogalinats un aplaupits kahds tirgotajs. Tuwaku ſinu truhkſt.

No Terbatas. Lekziju naudas neſamakſaſchanas dehl, kâ „R. M." rakſta, no Terbatas univerſitates iſſlehgti 252 ſtudenti.

Kurſeme.

Leepaja. Namu ihpaſchneeku eewehribai. Tos namu ihpaſchneekus, kuri wehl naw luhgumrakſtu dehl krona nodokla paſeminaſchanas parakſtijuſchi un wehlas mineto luhgumu pabalſtit, luhdſ to iſdarit lihdſ ſeſtdeenai, 5. nowembrim. Parakſtus war iſdarit Apdroſchinaſchanas beedribas kantorî katru deenu no pulkſt. 8 rihtâ lihdſ pulkſt. 2 deenâ un no 6—8 wakarâ. Tâ ka ſchai leetâ parakſtu ſkaitam leela noſihme, tad buhtu eeteizams, ka parakſtitos wiſi namu ihpaſchneeki. Ja neſanahks pee tuhkſtoſcha parakſtu ſkaits, tad min. luhgumrakſtu nemaſ neeeſneegs.

Sarkanmuiſchas-Wahrwes-Wentspils laukſaimneezibas beedribai atwehlets atwehrt ſinu eewahkſchanas un komiſijas biroju. No 1. nowembra birojs uſſahkſchot ſawu darbibu; winſch uſnemſchotees ari widutaju lomu pee darba ſpehku peedahwajumeem un peeprasijumeem. Par ſtarpneeziſkâm tirbſneezibas operazijam nolemts nemt ne wairak kâ pus prozentu komiſijas un par gahjeju apgahdaſchanu no darba dewejeem nemſchot 75 kap. par beeneſtneezi un 1 rubli par ſtrahdneeku; bet par gada kalpeem weenu prozenti no gada algas.

„W. A."

No Wentſpils aprinka. Sahdſiba. Sarkan muiſchas pagaſta Maſ-Ukait mahjâs uſlauſta naktî uſ 29. oktobrî klehts, kura atrodas ar dſihwokli ſem weena jumta un iſſagtas Janim Andrejewam un Indrikim Mattiſonowam daſchadi apgehrbi — 111 rbl. wehrtibâ. ŋ.

No Jordaizes muiſchas. Sahdſiba. Naktî uſ 28. oktobri iſſagti ſche 2 darba ſirgi: weens balts, neleela auguma, otrs behrs, wideja auguma, atſihmets uſ kakla ar № 319. ŋ.

No Nihzas. Iſwaroſchana. Kâ „Lib. Ztg." ſino, 55 gadus wezais Dohwis L. uſbruzis netahlu no Lunaſchu ſudmalam 64 godus wezajai Ilſei K., uſmauzis tai maiſu uſ galwas un iſwarojis to.

No Dſehrwes. Weetejâ Bibliotekas Beedriba 13. nowembrî ſarihkos wokali-muſikali-dramatiſku wakaru. Iſrahdis trihs zehleenu joku lugu „Nelaimes putns". Eenahkums par labu weetejai pagaſta ſkolai preekſch harmouiuma eegahdaſchanas.

No Alſchwangas. Slepkawiba. 4 werſtes no Alſchwangas atraſts ar naſi noburts Jahnis Ahbolinſch. Tika iſſinats ka Ahbolinſch noburts ſtrihdû dehl kahdas ſkukes no brahleem Z. un Jahſepa S. Wainigee apzeetinati.

No Jelgawas.

Kreewu rakſtneezibas tehwa Lomonoſowa 200 gadu peeminas deenai tuwojotees, greeſcham wiſpahribas, bet ſewiſchki zentigâs latweeſchu jaunibas wehribu uſ Brihwſemneeka rakſtu II. dalas otru puſi, kurâ attehlota ſcha zenſona dſihwe, darbi un nopelni. Grahmata makſâ 55 kap.

Tolſtoja prahwa. Pagahjuſchâ nedelâ Baltijas un galwas pilſehtas awiſês apgahja ſina par kahdu ſagaidamu „Tolſtoja" prahwu, kuru Jelgawas apgabalteeſâ zehlis Bauſkas eedſihwotajs Jekabs Selens, uſdodams, ka winſch apprezejis leelâ kreewu rakſtneeka grafa L. N. Tolſtoja ahrlaulibâ dſimuſcho meitu, preekſch kuras Tolſtojs nolizis Rigas walſts bankas nodalâ 100,000 rublus un kuru naudu peeſawinajuſchees kahdi Schebriſi, kuru audſinaſchanâ atraduſês Tolſtoja meita. „L." lihdſſtrahdneeks apjautajees pee Jelgawas apgabalteeſas prokurora, pee kam iſrahdijees, ka Jelgawas apgabalteeſâ tahda leeta nemaſ naw eekuſtinata. Ari pee walſts bankas Rigas nodalas min. ſinotajs eewahzis ſinas, bet ari ſche nekahda nauda naw nolikta ne wehrtspapihros, ne naudâ. Tâ tad ſina waj nu iſdomata no kahda fantaſtika reporteera jeb ir Selena tukſchi meli.

Slepenpolizijas eezirkna uſraugam Lapenſona kgam, kurſch dodas uſ Irkutſku par priſtawa palihgu, 3. nowembra wakarâ Latweeſchu beedribas namâ bij ſarihkots no wina draugeem un zeenitajeem atwadiſchanâs meelaſts.

Atſinibas iſteikſchana. Kurſemes gubernatora kungs iſſaka ſawu atſinibu Jelgawas ſlepenpolizijas preekſchneekam Bernewitz kungam, winas eerehdneem un Jelgawas polizijmeiſteram Schnee kgam par energiſku un ſekmigu rihzibu Millera ſlepkawibas leetâ, atſihmedams, ka uſ Jelgawas poliziju warot pilnigi paſautees, jo ta ſawu uſdewumu pildiſchanai iſleetojot wiſus ſawus ſpehkus un ſapraſchanu.

Atraſtas baſnizas leetas. Muhſu ſlepenpolizijas preekſchneekam Bernewitz kgam 2. nowembrî iſdewâs atraſt daſchadus baſnizas peederumus, ſtarp teem wairakus Peſtitaja tehlus. Tâ ka neſen atpakal tika aplaupita katolu baſniza Kuldigâ, tad drihſi ween domajams, ka tee buhs no tureenes nahkuſchi. Sihkaki par ſcho leetu ſinoſim turpmak.

Par ſlepkawibu. Sluhſchu eelâ № 12, kur nogalinaja tirgotaju Meieri Jakobſonu, waram wehl paſinot ſekoſchu: Slepkawibas deenâ weikals bijis ſlehgts, tikai kahdas ſahnu burwis bijuſchas wakâ, pa kuram tur eegahjis papreekſch Jakobſons un pehz tam wina ſlepkawa. Pee ſlepkawibas leetotais eerozis ir maſs, weegls, wehl gluſchi jauns zirwitis. To atrada aſinim aptraipitu kahdâ ſilku muzâ. Kâ leekas, tad te ir notikuſi atreebſchanâs, kuras zehlonis meklejams 1906. gadâ. Slepkawas wehl naw atraſti.

Atwainojums. Pehdejâ numurâ daſchâs weetâs, ſewiſchki ſinojumâ par „Apgabala teeſu", eeweeſuſchâs wairakas **burtu kluhdas**, kuras uſmanigi laſitaji jau gan paſchi buhs iſlabojuſchi. Kluhdas luhdſam atwainot.

Wiſjaunakâs ſinas.

Kreewu kara ſpehks dodas uſ Perſiju.

Peterburgas telegrafa agentura ſneedſ ſchahdu ſinu:

Peterburgâ, 3. nowembrî. Tâ ka no Perſijas waldibas naw dabuta nekahda atbilde uſ kreewu waldibas noti, kuru kreewu ſuhtnis Teheranâ eeſneedſa 29. oktobrî, tad dots rihkojums, tuhlin ſuhtit uſ Perſiju kara ſpehka nodalu, kura ſahkumâ apmetiſees pee Kaſwinas pilſehtas zeltâ uſ Teheranu.

Kaſwina atrodas pee Kreewijas robeſchas daudſ tahlak par Tabriſu un ir deeſgan eewehrojama ruhpneezibas un tirdſneezibas pilſehta ar kahdeem 35,000 eedſihwotajeem. (Par kreewu-perſeeſchu konfliktu ſkat. tuwaki ahrſemes ſinâs).

Semes trihze Wahzijâ.

Pet. tel. ag. ſino:

Berlinê, 16. (3.) now. Pulkſten 10½ wakarâ Erfurtê, Münchenê, Stutgartê, Strasburgâ, Mainzâ un Frankfurtê pee Mainas bij juhtami apakſchſemes gruhdeeni. Preekſchmeti kuſtejâs un krita. Laudis ſkrehja ahrâ no mahjam. Daſchadâs weetâs ſabojajees telefons. Frankfurtê daſchas mahjas ſlaplaiſajuſchas. Daudſ weetâs tika ſaukti palihgâ ugunsdſehſeji.

Helſinforſâ, 2. nowembrî. No Abo zeetuma iſbehga arestanti Johanſons un Tſchokke, no kureem pehdejais peedalijees pee walſts bankas Helſinforſas nodalas aplaupiſchanas. Behgli ſagrahba uſraugu eerotſchus un weenu uſraugu eewainoja rokâ. Pee guhſtiſchanas Johanſons no gorodowoja tika noſchauts, Tſchokke aiſbehga.

Kijewâ, 2. nowembrî. Truſewitſchs lihdſ ar rewiſijas lozekleem aiſbrauza uſ Peterburgu.

Odeſâ, 2. now. Iſbeigta prahwa par ſtudenta Iglizka nogolinaſchanu univerſitates nemeeros, jo wainigee naw atraſti.

Aſtrachanâ, 2. nowembrî. 30. oktobrî Kukuſenas nometnê ſaſlima ar mehri 1, Beketajâ 1, Anſchorikâ ſaſlima 1 un nomira 1.

Jeliſawetpolê, 2. nowembrî. Kara apgabala teeſa Schauſchas aprinka preekſchneeka ſlepkawu noteeſaja uſ nahwi.

Pariſê, 15. (2.) now. Ahrleetu miniſtrs ahrleetu komiſijâ paſinoja, ka Kreewija prinzipâ atſinuſi frantſchu-wahzu Marokas lihgumu. Wiſâ drihſumâ no Peterburgas ſagaidams rakſtiſks paſinojums.

Londonâ, 15. (2.) nowembrî. Deputatu palatâ Ponſonbi praſija Grejam, waj kreewu ultimats naw angku-kreewu lihguma pahrkahpums. Grejs atbildejis, ka angku-kreewu lihgumu newar iſtulkot tahdâ ſinâ, ka ſchis lihgums atnemtu waldibam teeſibu, praſit gandarijumu, ja walſts pawalſtneeki teek apdraudeti. Lihgums naw pahrkahpts. Angku waldibai naw teeſchas lihdſdalibas pee gadijuma, kas noderejis par konflikta eemeſlu, bet waldiba koti noſchehlotu, ja Kreewija un Perſija pahrtrauktu ſakarus.

Wehſtules un atbildes.

A. Gr. — Sch. (Nowg. g.) Ko wehlejatees, to iſſuhtijam. Pahrejo iſſinaſat no ſludinajuma muhſu awiſê. Pateizamees par dſihwo intereſi.

K. A. St. — Z. Sirſnigu paldees par ſuhtijumu.

Ed. R. — R. Sanehmâm un pa kahrtai iſleetoſim.

Iſdewejs: Latweeſchu Dr. Beedr. tagadejais preſidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **R. Puriņſch** (Purinn Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Nupat kâ iſnahza
angku rakſtneezes **Marijas Korelli** ſtahſts

Baraba.

Stahſts no Kriſtus laikeem.

Tulkojis Ed. Rudſitis.

Iſdots no „Latweeſchu Awiſes" redakzijas.

Makſâ **60** kap. ar peeſuhtiſchanu pa paſtu **70** kap.

Jelgawas Laukſaimn. Beedribas Krahſchanas-Aiſdoſch. Sabeedribas,

(Jelgawâ, Katolu eelâ № 44 Telefons 62.)

Bilanze 31. oktobrî 1911. g.

Beedribas droſchiba: Sabeedribas kaſê atrodoſchais droſchibas kapitals **260,954** r. **61** k. un **2074** beedru garantija.

Aktiwâ:

Skaidra nauda kaſê, uſ tekoſcha rehkina, zitâs kreditcestahdês un wehrtspapirôs:			315,875 r. 19 k.
Aiſdewumi:			
Uſ obligazijam	3,229,830 r. 76 k.		
„ galwoſchanu	459,232 „ — „		
„ wehrtspapireem	66,531 „ — „		
„ eekihlajumeem	141,783 „ — „		
„ beedru dalâm	30,490 „ — „		3,927,866 „ 76 „
Tahlaknoguldijumi			424,404 „ 59 „
Kantora konts			19,115 „ 40 „
Inwentars			5,697 „ 58 „
Noguldijumu rentes			40,246 „ 37 „
Daſchadi			109,294 „ 83 „
			4,842,500 r. 72 k.

Paſiwâ:

Sabeedribas kaſê atrodoſchees droſchibas kapitali:			
Beedru dalas	207,400 r. — k.		
Reſerwes kapitals	27,935 „ 41 „		
Daſchadi ziti kapitali	25,619 „ 20 „		260,954 r. 61 k.
Diwidende			5,891 „ 50 „
Aiſdewumu rentes			186,203 „ 89 „
Noguldijumu rentes			— „ — „
Schiro à depôt aiſnehmumi			— „ — „
Noguldijumi:			
Ar uſſaziſchanu	4,140,918 r. 75 k.		
Bez uſſaziſchanas	233,706 „ 72 „		
Uſ augku augleem	50,825 „ 25 „		4,389,450 „ 72 „
			4,842,500 r. 72 k.

Sabeedriba makſâ par noguldijumeem 3—6% gadâ, ſkaitot no noguldiſchanas deenas, **par ſchiro noguldijumeem 3%** un nem par **aiſnehmumeem 6½—8%** gadâ.

Kantors atwehrts darbdeenâs no pulkſten **10—2** deenâ.

Peeprasijumus pehz aiſnehmumeem iſſpreeſch pirmdeenâs un zeturtdeenâs.

Noguldijumus peenem un iſmakſâ katru darbdeenu.

Noguldijumus war ari pa paſtu peeſuhtit un tapat ſabeedriba uſ wehleſchanos tos atmakſâ un prozentes iſſuhta. — Paſta adreſe: Митава, Ссудо-сберегательное Товарищество Митавскаго Сельско-хозяйственнаго Общества.

Walde: mahju ihpaſchneeki agronoms **J. Biſſeneeks,** agronoms **J. Brasda** un **D. Kahnbergs.**

Leel-Sesawas Krahſch.-Aiſdoſch. Kaſe.

(Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas namâ)

Katolu eelâ № 44.

Bilanze

31. oktabrî 1911. g.

Aktiwâ.	Rbl. K.	**Paſiwâ.**	Rbl. K.
Kaſê un uſ tek rehk. zit. kredit eeſtahdês	5081,88	Beedru dalas	5342,80
Aiſdew. pret galweneek.	432505,80	Noguldijumi	701544,96
„ „ nek. ihpaſch.	242282,53	Diwidende	595,67
„ „ wehrtspapir.	15330,—	Aiſdewumu rentes	33193,12
Noguldijumu rentes	6446,14	Reſerwes kapitals	2853,95
Kantora konts	3143,20	Aiſdewumu reſerwe	1151,71
Inwentars	990,41	Aiſnehm. reſerwes konts	—,—
Wehrtspapiri	26292,05		
Aiſnehmumu % konts	659,22		
Daſchadu konts	11950,98		
Kopâ	744682,21	Kopâ	744682,21

Kaſe makſâ par noguldijumeem par gadu **6½%**, ſkaitot no noguldiſchanas deenas. Noguldijumi atſwabinati no wiſeem krona nodokleem. Par aiſdewumeem nem **7** lihdſ **8½%**. Rakſtu naudas nekahdas netop nemtas. Kaſes dariſchanas noteek katru darbdeenu no pulkſten 10—2 deenâ. **Walde.**

Skaiſtuma ſeepes „Ideal-Avance"

weenigi ihſtâs.

Wiſas zitas ſortes, kâ 765, atraidamas kâ newehrtigi pakaldarinajumi.

Sepehrkot raugatees uſ to, ka uſ katra gabala ir muhſu fabrikas noſaukums **„Avance"** un zitas ſortes atraideet.

Dabujamas wiſur.

Kofmet. laborat. „Avance" Rigâ.

4 ſelta medalas. **3 ſudraba medalas**

Goda diploms no Semkopibas Ministrijas.

Skaiſtuma ſeepes Ideal 765

„Wenus" fabrikas, dod abdai ſlaiſtu iſſkatu, uſtura to wefelu un nodſen wiſadas ahdas kaites, tâ ka katrs, kas ſchis ſeepes leeto, uſtura koti ilgi ſawu jaunibas ſlaiſtumu.

No pakaldarinajumeem brihdina!

Pee pirkſchanas luhdſ eewehrot № 765. Dabujams wiſâs labakâs tirgotawâs.

Seepju un parfimeriju fabrika **„Wenus"**

Markowicz un Plöhn Kuldigâ.

Dr. Levitas.

Eekschkigàm, feeweeschu un behrnu slimibam.
Jelgawâ, Pasta eelâ № 6.

No 17. julija sahkot dsihwoju

Pasta eelâ № 6

Telefons 602.
pretim Katrinas eelai.

Peenem sobu slimneekus

ikdeenas no plkst. 9—1 deenâ un no plkst. 3—6 pehz pusd.
Pagatawoju mahkslig. sobus, ar un bej plattitem, selta kronischus, skruhwes sobus, porz. un selta plombas.

D-ts J. Arons.

Sobu ahrsts H. Gutmans

Jelgawâ, Pasta eelâ № 1 (weenstahwa namâ).

Runas stundas no 9—1 un no 3—5, swehtdeenâs no 9 1.
Sobus iswelk bej sahpem. Selta un porzelana plombas (Inlays). Mahkstigi sobi ar un bej platem — selta kroni.

Sobu ahrsteschanas kabinets

M. Kopelewitza

Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 2.
Runas stundas no 9—1 un no 3—6.
Spezialitate: Selta sobu kroni un mahkstigi sobi bej platem.
Wisus darbus isdaru uz garantiju.

A. Beloborodows,

diplomets medizinas
feldschers un masseeris,
Jelgawâ, Palejas eelâ № 40,
pretim „Imperial" weesnizai.

Mag.

J. Hertela

apteeku pretschu pahrdotawâ

Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.
Peedahwâ wisadas laukfaimneezibâ, dahrskopibâ un mahjfaimneezibâ wajadsigàs **apteeku prezes.**
Logu ruhtis wisados leelumos. **Ellas un wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki.** — **Parfimerijas un seepes.**
Gumijas prezes.

Bersebekê

12 nowembri sch. g. plkst 10 preekschpusdeenâ noturès

malkas mescha gabalu torgu.

Muischas walde.

J. Redlich,

angtu magasina Rigâ.

peedahwâ

Sahls rullus

preeksch sirgeem, leellopeem, aitam u. t. t.

— **Sahls rulli ir no labakàs, tihras sahls** zeeschi saspeesta un pee tàs peesiiprinata afs, kura greeschas tiklihds lopi to laisa, zaur ko panahk weenadu noleetoschanu.

— **Sahls rullis** aissargats no trauzina ij galwanisetas skahrdas, tà ko to war leetot tiklab ganibàs, kà kuhtis.

— **Sahls weizina** lopam ehsigribu un sagremoschanu, neradot leelakas slahpes, un **nowehrsch** launas sekas, kuras zelas, dodot pa leelakai daksi netihro akmensfahli.

Noklihdis

sunits, dseltenu garu spalwu, atradeju luhdsu pret pateizibas algu nodot Jelgawâ, Schkuhnu eelâ № 4.

Baltijas Semkopibas u. Domenu Walde

pasino, kà mescha pahrdoschanai ij krona mescha gabaleem Kursemes, Widsemes un Igaunijas gubernâs 1911. g. uolikti

torgi

bej **peretorgeem** sekoschâs pagasta un polizijas waldês:

Kursemê:

Ij **Grobinu** mescha gabala Leepajas pilsehtas polizijas waldê par 1603 rbl. 22. nowembrî.

Ij **Tukuma** mescha gabala Tukuma aprinka polizijas waldê par 5114 rbl. 22. nowembrî.

Ij **Sehrpilê** mescha gabala Salas pagasta waldê par 1887 rbl. 22. nowembrî.

Ij **Alschwangas** mescha gabala Alschwangas pagasta waldê par 7742 rbl. 23. nowembrî.

Ij **Wirzawas** mescha gabala Jelgawas-Bauskas aprinka polizijas waldê par 4821 rbl. 23. now.

Ij **Sezes** mescha gabala Sezes pagasta waldê par 2799 r. 23. n.

Ij **Rendes** mescha gabala Rendes pagasta waldê par 5501 rbl. 24. nowembrî.

Ij **Engures** mescha gabala Engures papasta waldê par 4751 r. 24. nowembrî.

Ij **Saukas** mescha gabala Saukas pagasta waldê par 5232 rbl. 24. nowembrî.

Ij **Klihwes** mescha gabala Jelgawas-Bauskas aprinka polizijas waldê par 12480 r. 28. nowembrî.

Ij **Taurkalnes** mescha gabala Jaunjelgawas apr. polizijas waldê par 6636 rbl. 28 nowembrî.

Ij **Jaunjelgawas** mescha gabala Jaunjelgawas apr. polizijas waldê par 2593 rbl. 28. now.

Ij **Graweres** mescha gabala Skrundas pagasta waldê par 20292 rbl. 29. nowembrî.

Ij **Dignajas** mescha gabala Salas pagasta waldê par 30906 r. 29. nowembrî.

Ij **Skrundas** mescha gabala Lutrinu pagasta waldê par 15491 r. 30. nowembrî.

Ij **Schlotes** mescha gabala Wesenes pag. waldê par 14312 r. 30. nowembrî.

Ij **Wentspils** mescha gabala Wentspils aprinka polizijas waldê par 2371 rbl 12. dezembrî.

Ij **Kursischu** mescha gabala Saldus pagasta waldê par 3900 r. 12. dezembrî.

Ij **Elkschnu** mescha gabala Elkschnu pagasta waldê par 38997 r. 12. dezembrî.

Widsemê:

Ij **Werawas** mescha gabala Werawas aprinka polizijas waldê 2608 rbl. 22. nowembrî.

Ij **Orenhofes** mescha gabala Orenes pagasta waldê par 4272 r. 22. nowembrî.

Ij **Wotiweres** mescha gabala a) Wotiweres pagasta waldê par 3574 r. 23. nowembrî b) Mustwes pagasta waldê par 8124 rbl. 30. n. c) Terbatas apr. polizijas waldê par 7724 r. 12 dezembrî.

Ij **Karistes** mescha gabala a) Killingas pagasta waldê par 1560 r. 24. nowembrî b) Wilandes pagasta waldê par 6907 r. 28. nowembrî.

Ij **Arenburgas** mescha gabala Sahmsalas aprinka polizijas waldê par 15530 r. 28. nowembrî.

Ij **Sezes** mescha gabala Kokneses pagasta waldê par 2652 rbl. 28. nowembrî.

Ij **Laiksares** mescha gabala Laiksares pagasta waldê par 7381 r. 29. nowembrî

Ij **Wöllas** mescha gabala Wöllas pagasta waldê par 4149 rbl. 1. dezembrî.

Ij **Endselin muischas** mescha gabala Rigas aprinka polizijas waldê par 6685 r. 12. dezembrî.

Igaunijâ:

Ij **Reweles** mescha gabala Sirnezes pagasta waldê par 28540 r. 12. dezembrî.

Tuwakas sinas par mescha pahrdoschanu dabujamas Semkop. un Domenu waldê Rigâ un pee meschfargeem Paschu meschu apskatischanas dehl jagreeschas pee weetejeem meschfargeem.

Waldes preekschneeks, Wina Majestates Galma Kambarkungs **A. Kolomsins.**
Darbw. weet. isp. **A. Borisows.**

Drehbes kurpes.

Isturiga darba, no ihstas Pojarskas wilnas issuhta pehz pirmàs peeprasischanas. Par pahri **kungu** kurpem — 2 rbl.; **dahmu** — 1 r. 80 k. un **behrnu** — 1 r. 20 kap. Par suhtischanu un eepakoschanu jamaksà 35 k. Sibirijâ — 55 kap. Issuhtot 3 jeb wairak pahrus uz reisi, suhtischanu usnemam uz sawa rehkina. Apstellejot luhdsam usdot kurpju mehru. Luhdsam adreset: Бѣлостокъ, фирмѣ „Бѣлостокскій Экспортъ", L. A.

Stipras, tukschas

wihna muzas

pahrdod

Pauls Martinellis,
Jelgawâ, Akzises eelâ № 9.

BEEDINAJUMS

Wiseem, kuri zeesch

ar **neirasteniju, dsimuma nespehju, wezuma nespehku, histeriju, neirolgiju, masasinibu, kruhschu wahjibu, sisiliju, dsihwsudraba sekam, sirdskaitem (aptaukoschanos, pahrkalkoschanos, klapeschanu, neweenadu pukstescham, miokarditu), arteriju pahrkalkoschanos, alkoholismu, muguras smadsenu issschuhschanu, treekam, slimibu wahjumu, pahrpuhleschanos** u. t. t.

Tirgoschanâ nahkuschi daudsi maswehrtigi un weselibai kaitigi **Spermina** pakaldarinajumi ar lihdsigeem nosaukumeem un lai publiku labaki maldinatu, wiltotaji likuschi uz saweem witrojumeem uz muhsu **Poehla-Spermina** atrodoschâs ahrstu atsauksmes. Mehs turam par sawu peenahkumu, personas, kuras leeto Sperminu, brihdinat no scheem lihdsekleem. Wisâ plaschâ literaturâ atsihmetàs, neskaitamàs ahrstu un mahzito atsauksmes par **Spermina** labdarigo eespaidu sihmejas weenigi uz **Poehla-Sperminu**, un mehs luhdsam pee pirkschanas greest usmanibu uz muhsu nosaukumu **Poehla-Sperminu** un firmu, tadehl ka ziti preparati naw zits nekas, ka slikti **Poehla-Spermina** pakaldarijumi un nesatur neka kopiga ar to. Weenigi ihstais Sperminu ir **Poehla-Sperminu**, 3 rbl. pudel. Uz wehlesch. peesuht. par welti bag. Spermina literaturu.

Profes. doktora Poehla un dehla organoterapeitiskais institutu, Wisaugst. galma apgahdneeks. Ст. Петербургъ, В. О., 7 лин. 18.

SPERMINUM POEHL

SLIMEEM.

Brl. L. un L. Jaffè, Jelgawâ.

Krahjums kungu un dahmu kaschoku.

Pagatawo tos ari pehz mehra.

Boas. ★ Zepures. ★ Muffes.

Wisjaunakos fasonos.

Wadmalas un manufakturas sabeedriba

Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1a,

peedahwa nupat peenahkuschas jaunakos musturos leelâ iswehlê

rudens sesonam

mehteln u. uswalku drehbes

no slawenakam fabrikam.

Skolneeku uniformu drehbes.

Leels krahjums gatawu kungu uswalku un mehteln pehz wisjaunakeem paraugeem.

Peenem apstellejumus uz dahmu un kungu drehbem.

Wisadi drehbneeku peederumi.

Sabeedribas pilnwarneeks: **D. Neumanis.**

№ 13. Kolonadu eelâ № 13.

Lihds 15. Nowembrim 1911.

Daschadu atliktu pretschu

kà ari

daschadu atlikumu ispahrdoschana.

J. Cäsarewitsch,

tuhku, mhnufakturas, audeklu un welas pahrdotawa.

№ 13. Kolonadu eelâ № 13.

A. ⚜ N. Bogdanowa

tabakas fabrik. noliktawa

Jelgawâ, Katoku eelâ № 12, eewehlê wislabakàs papirosu tschaulites (hilses) ij pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard",

starp tàm: koka kastitès par 250 gab., kà ari **Berlines** 100 gab. ar ladu mundsiki katrê kastitê un „Zarskija" a. glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: Halis 1/4 **№ 46** kap., 1/4 **№ 23** kap. **Makapara** spezialtabaka: **Swesda № 40, № 30** un **№ 10** nepahrspehjams labuma. **Papirosi:** wisas wairak peeprasitas sortes par lehtàm zenàm.

NB. Atkalpahrdewejeem wislabakà eepirkschanas weeta.

Tabaka III. sorte jau no 72 kap. mahzina un **zigarus** no 7 r. 90 k. no 1000 sahkot.

---

2 sehni

wajadsigi pee krahsoschanas (mahldern) darbeem, krahsotaju meisteram **C. O. Schwartz,** Jelgawâ, Upes eelâ № 23.

W. C. Kiessling

pianoforte un harmoninmu magasina,

Rigâ,

I. Jekaba eelâ № 3, blakus birschai. Tele. 27—15.

Fligeli un pianinos no pasaules firmam:

Ibacha,
Schrödera,
Perzina,
Thürmera,
Kaima un zit.

Pianinos sahkot no 350 r.
Datu nomaksa ari bez cemaksas.

Mahja

ar 9 puhrweetam semes lihds ar augku dahrsu pahrdodama, skaistà weetà — uz upes krasta, pee Rahtsmuischas № 36. Peeprasams turpat pee **A. Stahl.**

„Pfaff" schujmaschinas

pahrdod weenigi pee

A. Lipperta,

Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 8, 1 tr.
Leepajâ, Graudu (Korn) eelâ Nr. 47.

Us nomaksu no 1 rub. nedelâ.

Wisu zitu sistemu **rokas schujmaschinas** sahkot no 22 rub.

Wislabakàs pasaulê. **Wislabakàs pasaulê.**

Lampas

un wisus porzelana, glahschu un emaljetus bleka traukus

peedahwà par mehrenàm zenam

jaunatwehrtâ trauku un lampu weikalâ

A. Meijerowitz, Katoku eelâ № 29.

Печатать разрѣшается полиціею.

Te klaht 1 peelikums.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.